

Vejrforholdene i august måned 1951.

Udarbejdet på grundlag af Det danske meteorologiske Instituts månedsoversigt over vejrforholdene.

August 1951 fik en gennemsnitstemperatur på $1,2^{\circ}$ over normalen, der er $15,3^{\circ}$. Skydækket var en del og nedbøren betydeligt over det normale. I simpelt gennemsnit fik Jylland-Øerne 108 mm, normalt 80 mm, d. v. s. 35 pct. for meget. Det korrigerede »fladetro« gennemsnit, der er blevet til under hensyntagen til det område, hver nedbørstation dækker, er opgjort til 106,4 mm mod normalt 82,7 mm.

Månedens temperatursvingninger var ikke særligt store. De højeste temperaturer forekom især den 4. og 29. og nåede gennemgående op på $24-27^{\circ}$, dog et par grader højere på Bornholm. De laveste temperaturer aflæstes på mere spredte datoer i månedens sidste halvdel og nåede almindeligt ned på $4-9^{\circ}$. Dog lå Bornholms laveste temperaturer på $9-13\frac{1}{2}^{\circ}$.

Den absolut højeste temperatur, $29,5^{\circ}$, aflæstes den 30. ved Bornholms højskole, den absolut laveste, $2,2^{\circ}$, konstateredes den 18. i Harreskov plantage.

Gennemsnitstemperaturen i de 3 sommermåneder er opgjort til $0,4^{\circ}$ over normalen, der er $15,2^{\circ}$. I forhold til det almindelige indtryk forekommer det overraskende.

Nedbøren var som helhed stor, men fordelingen ulige. For første gang i mange måneder fik Nordjylland over normal nedbør, men for sent til at kornafgrøderne kunne nyde godt deraf. Nordjylland fik 145,2 mm mod normalt 83,6 mm; nedbøren var aftagende mod syd og øst. Sjælland fik således kun 4 mm over det normale. Københavns amt og Bornholm derimod henholdsvis 20 og 28 pct. under normalen. Af stationerne havde Gøl Søenge månedens største nedbør: 196,3 mm, medens Christiansø lå lavest med 29,4 mm.

Nedbørens afvigelse fra normalen.

	Nedbør mm	Normal 40 år	Afv. i pct. af normalen
Hjørring amt	154	83	+ 86
Thisted »	131	87	+ 51
Aalborg »	145	82	+ 77
Viborg »	123	84	+ 46
Randers »	120	77	+ 56
Aarhus »	116	87	+ 33
Vejle »	114	88	+ 30
Ringkøbing »	131	90	+ 46
Ribe »	133	94	+ 41
Sønderjylland	102	92	+ 11
Odense amt	101	76	+ 33
Svendborg »	89	75	+ 19
Langeland	92	71	+ 30
Samsø	98	69	+ 42
Holbæk amt	92	71	+ 30
Sorø »	88	69	+ 28
Frederiksborg »	77	81	÷ 5
Københavns »	61	76	÷ 20
Præstø »	81	70	+ 16
Maribo »	89	69	+ 29
Bornholm	48	67	÷ 28

Nedbørdagenes antal blev 18, normalt 15, varierende fra 13 på Bornholm til 20 i det nordlige Jylland. Størst nedbør i et døgn, 82,5 mm, målt den 20. i Hjortdal.

Tåge forekom gennemsnitlig 4 dage, normalt 2, og var hyppigst på Bornholm og i Østjylland. Torden hørtes på ialt 26 dage, normalt 21. Den var stærkt udbredt overalt i landet, navnlig i 1. og 3. tidøgn. Soltimernes antal blev for Jylland-Øerne 159, normalt 226. I forhold til normalen fik København mindst og Bornholms højskole mest.

Mindre meddelelser.

Ny prisaf tale for smørret til England.

De prisforhandlinger om smørreksporten til England, der indledes for nogen tid siden, er nu afsluttet med det resultat, at prisen forhøjedes med 7½ pct. for perioden 1. oktober 1951—30. september 1952. Det var ikke så meget, som man oprindeligt

havde regnet med fra dansk side, navnlig efter baconforhandlingerne, hvor der var engelsk tilbud om 15 pct. forhøjelse. Derimod er det den største stigning, der er hjemlet i langtidskontrakten.

I penge andrager prisforhøjelsen 42 øre pr. kg, hvorved prisen for smørret til England kommer op på 5,98 kr. pr. kg. Regnes der med en eksport på 120 000 tons i den periode, for hvilken aftalen gælder, andrager merværdien ca. 50 mill. kr.

I langtidskontrakten var det fastsat, at England ikke var forpligtet til at aftage mere end 115 000 longtons årligt. Denne begrænsning er nu ophævet.

Det var et ønske fra dansk side, at man som i baconaftalen kunne opnå en højere pris for leverancer ud over et nærmere fastsat kvantum, altså en præmiering for produktionsforøgelse, men det blev afslået af englænderne. De danske forhandlere har dog forbeholdt sig at føre spørgsmålet frem igen. Endvidere har man forbeholdt sig optagelse af nye forhandlinger, hvis der sker væsentlige ændringer i økonomien for den danske smørproduktion eller i den internationale smørhandel.

Et spørgsmål står imidlertid stadig åbent. Og det er, om den opnåede prisforhøjelse er i stand til at dæmme op for den stærke tendens til at udsætte selv gode kvægbesætninger. Kun tiden kan give svaret herpå.

Bekæmpelse af sortrust.

Sortrusten har i år nedsat hvedeudbyttet stærkt i visse egne af landet, og det har givet anledning til fornyet kamp mod dens værtplanter, *berberis vulgaris* m. fl. varieteter, der — omend det er *forbudte* planter — alligevel forekommer spredt i haver, hegn og skove.

Til afløsning af tidligere bekendtgørelser ang. udryddelse af berberis (fra 1903 og 1904) har Landbrugsministeriet i en bekendtgørelse af 19. oktober 1951 skærpet bestemmelserne, hvorefter berberisplanten kun må findes i botaniske haver, som er knyttet til en undervisningsanstalt. Og så skal de endda være anmeldt til Statens Plantetilsyn.

Bekendtgørelsen giver endvidere Statens Plantetilsyn ret til overalt og til enhver tid at undersøge arealer, offentlige såvel som private, hvis man har formodning om forekomst af berberis.

Der er grund til med alle midler at drage i leding mod berberis og dermed sortrusten. Det ligger så enkelt, at hvededyrkningen i store dele af landet vil blive indskrænket til et minimum, hvis der foruden afleveringspligt skal regnes med en nogenlunde sikker udbyttenedgang som følge af sortrustangreb.

Landbrugets prisforhold i september måned 1951.

(Ved Det landøkonomiske Driftsbureau).

Tabel 1. Priser i kr. pr. 100 kg.

	1950			1951		
	Hele året	Januar -sept.	Sept. måned	Januar -sept.	August måned	Sept. måned
Landbrugsprodukter:						
Sødmælk af mejeri	34,60	34,64	32,24	33,66	32,24	32,99
Smør	572	579	550	550	550	550
Ost, 20 pct.	219	216	212	243	240	269
Æg	297	271	319	302	352	390
Slagterisvin, sl. vægt	391	389	393	416	414	440
Slagtekøer, 1. kl. lev. v. ¹⁾	169	168	179	189	183	185
Stude og kvier, 1. kl. lev. v. ¹⁾ ..	199	196	209	240	239	249
Smågrise, Køge, kr. pr. stk.	87	92	86	80	97	106
Kælvekøer, Odense, 1. kl., kr. pr. stk.	1224	1215	1250	1264	1169	—
Unge heste, Odense, kr. pr. stk.	1447	1458	1450	1548	1600	1600
Hvede ²⁾	55,09	54,25	56,95	61,87	50,00	50,00
Rug ²⁾	46,55	44,81	49,35	63,08	50,00	50,00
Byg	51,72	51,00	53,10	63,40	61,75	63,56
Havre	44,20	42,81	45,15	62,45	63,50	61,75
Hø	20,05	19,83	20,00	24,63	—	20,00
Kartofler, sælgers st., Sjælland	20,43	21,35	18,00	23,29	—	18,00
Runkelroefrø	133	121	130	123	—	135
Kålroefrø	138	—	—	152	—	165
Halvsildig rødkløverfrø	573	563	590	711	738	780
Hvidkløverfrø	943	895	980	929	800	795
Hundegræsfrø	437	447	390	332	225	205
Alm. rajræsfrø, tidlig	183	184	165	164	153	133
Ital. rajræsfrø	174	173	165	150	128	130
Foderstoffer:						
Bomuldsfrøkager	55,86	55,25	57,50	63,61	67,50	67,50
Solsikkekager	55,41	55,00	56,50	62,61	66,50	66,50
Kunstgødning:						
18 pct. superfosfat	14,27	14,46	13,65	16,16	20,95	20,95
40 pct. kaligødning	27,31	—	23,25	24,30	24,85	21,30

¹⁾ Notering for kreaturer til eksport.²⁾ Fra og med august 1951 = afleveringspris. Hvede af høst 1949 = 4 kr. over noteringen for majs eller byg. Notering for korn iøvrigt = købernotering på Københavns børs.

For afleveringspligtig byg og havre af høst 1951 betales 45 kr. pr. 100 kg.

Tabel 2. Prisindeks. (Femåret 1909/14 = 100).

	1950			1951		
	Hele året	Januar -sept.	Sept. måned	Januar -sept.	August måned	Sept. måned
Landbrugsprodukter:						
Sødmælk	330	330	307	321	307	314
Smør	274	277	263	263	263	263
Ost, 20 pct.	384	379	372	426	421	472
Æg	252	230	270	256	298	331
Slagterisvin	403	401	405	429	427	454
Slagtekøer	291	290	309	326	316	319
Stude og kvier	326	321	343	393	392	408
Unge heste (Odense)	196	198	197	210	217	217
Hvede	399	393	412	448	362	362
Rug	390	376	414	529	419	419
Byg	402	396	412	492	479	493
Havre	367	355	374	518	527	512
Hø	292	289	291	359	—	291
Kartofler	545	569	480	621	—	480
Landbrugsprodukter ialt	320	318	320	335	335	344
Foderstoffer:						
Bomuldsfrøkager	381	376	392	427	454	454
Solsikkekager	430	427	439	486	516	516
Kunstgødning:						
18 pct. superfosfat	241	244	231	273	354	354
40 pct. kaligødning	228	—	195	204	208	179
Kunstgødning ialt	202	206	195	204	231	226
Udsæd (markfrø)	360	360	360	371	371	371